

PRILOG POZNAVANJU FLORE OTOKA
KORČULE

Mit deutscher Zusammenfassung

IVO TRINAJSTIĆ i LJERKA REGULA-BEVILACQUA

(Iz Instituta za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno za štampu 10. II 1967.

Otok Korčula, po svom geografskom položaju, prema I. Rubiću (1952), pripada skupini južnodalmatinskih otoka i zajedno s otočićima i školjevima što ga okružuju tvori u izvjesnom smislu sponu između poluotoka Pelješca na istoku i otočne skupine Visa na zapadu. Kao što je poznato, s tim je dijelovima Dalmacije za vrijeme pleistocena bio i u direktnoj kopnenoj vezi.

Otočna skupina Korčule predstavljala je, dakle, u biljnogeografskom pogledu most, kojim su pojedini elementi flore i vegetacije mogli migrirati od istoka prema zapadu i obratno, pa nam proučavanje biljnog pokrova toga područja može dati dragocjene podatke za razumijevanje genetskih odnosa ne samo flore već i vegetacije srednjodalmatinskih otoka. Unatoč tome, ne može se reći da je istraživanjima flore otoka Korčule bilo posvećivano dovoljno pažnje, kako u prošlosti, tako i danas, pa nam je ta flora ostala uglavnom nedovoljno poznata, a floristički podaci najvećim dijelom usputno zabilježeni i razbacani u većem broju radova. U klasičnom djelu o dalmatinskoj flori navodi R. Visiani (1842–1852, 1872–1881) samo 29 svojiti s otoka Korčule, a prvi poslije njega upotpunjuje floru navedenog područja A. Hayek (1913) popisom 8 orhideja. Nedugo zatim upotpunjuje floru orhideja otoka Korčule H. Fleischmann (1914) nalazom križanca između vrsta *Orchis pauciflora* i *O. quadripunctata*, označivši ga imenom *O. x pseudoanatolica* Fleischm. U jednom kratkom prilogu osvrće se još iste godine na floru otoka Korčule i A. Förenbacher (1914), gdje bilježi ukupno 21 svojtu, od toga 19 novih za to područje.

A. Keller (1915) objavljuje godinu dana kasnije do tada najpotpuniji popis flore otoka Korčule. On bilježi ukupno 216 taksona novih za to područje. Već naredne godine dodaje F. Morton (1916) flori otoka Korčule još 4 nove biljke.

Mnogo godina poslije navedenih radova, u kojima je flora otočne skupine Korčule bila predmetom istraživanja, poklanja pažnju flori toga područja K. Re ch i n g e r fil. (1934). U opširnom popisu biljaka zabilježenih na poluotoku Pelješcu i nekim jadranskim otocima bilježi on s otoka Korčule ukupno 53 svojte, od kojih su 44 nove za floru toga otoka. Malo kasnije osvrće se još jednom na floru orhideja otoka Korčule C. E. Hellmayer (1939/41) i bilježi u svemu 17 taksona porodice *Orchidaceae*, od toga 4 nova za to područje. Skoro istovremeno objavljuje A. Maillefer (1940) također jedan popis od 37 svojti, što ih je našao i zabilježio prilikom kratkotrajnog boravka na otoku Korčuli, i to na području grada Korčule. U tom popisu novi su za floru toga otoka 25 taksona.

U najnovije vrijeme objavljuje S. Horvatić (1961/62, 1963) dva rada u kojima se između ostalog osvrće i na neke biljne grupacije razvijene na otoku Korčuli i nekim susjednim školjevima. Iako navedeni radovi imaju prvenstveno fitocenološki karakter, mogu ipak poslužiti i kao floristički prilozi, jer je u florističkom sastavu pojedinih biljnih zajednica zabilježeno i 28 biljaka, koje do tada nisu bile poznate u flori otoka Korčule, odnosno čitavoj istoimenoj otočnoj skupini, iako smo ih, s obzirom na geografski smještaj toga područja, mogli i očekivati.

Isto tako N. Hodak (1963) nalazi na školju Grčiku, što se nalazi uz sjeverozapadnu obalu otoka Korčule, vrstu *Convolvulus cneorum* L., a u priloženoj snimci asocijacije *Brachypodio-Cymbopogonetum hirti* zabilježeno je također još 6 biljaka novih za to područje. Godinu dana kasnije izvještava I. Trinajstić (1964) o nalazu vrste *Moltkea petraea* (Tratt.) Gris. na otoku Korčuli, a u priloženoj fitocenološkoj snimci asocijacije *Campanulo-Moltketum petraeae* ističe se između ostalog još 12 biljaka novih za to područje.

U svojim istraživanjima ruderalne vegetacije Hrvatske, Lj. Marković (1964. mscr.) također obuhvaća i otok Korčulu, te u sastavu pojedinih biljnih zajednica bilježi 89 vrsta novih za ovo područje.

Na kraju je potrebno istaknuti da u našoj šumarskoj literaturi postoji jedan podatak (N. Bracanović 1941) o nalazu svojte *Arbutus andrachnoides* na otoku Korčuli. »Osim obične planike postoji tu i tamo tzv. 'vilenska planika' (*Arbutus andrachnoides*), koju je agr. Zec našao na Korčuli, a ja sam je primijetio na otoku Visu u šumi 'Parja plažica'« (N. Bracanović 1941:494). Svojta *Arbutus andrachnoides* u stvari je križanac između vrste *A. unedo* i *A. andrachne*, dakle *A. x andrachnoides*, pa treba obratiti pažnju u toku terenskih istraživanja i na mogućnost nalaženja vrste *Arbutus andrachne* (usp. I. Pevalsek 1959).

Na temelju ovdje iznijetih uvodnih napomena možemo ustanoviti da s otoka Korčule poznajemo 471, odnosno iz čitave otočne skupine 488 taksona višeg bilja, što tamo samoniklo rastu ili su podivljale. Isto se tako

može uočiti da floristički podaci nisu bili sistematski obrađivani, pa nam nisu mogli pružiti bolji uvid u poznavanje flore otoka Korčule, odnosno čitave otočne skupine.

Budući da otok Korčula sa svojom površinom od 276 km² pripada u grupu velikih otoka (usp. I. R u b i ć 1952), ukazuje nam to na pretpostavku da njegovu floru još relativno slabo poznajemo, jer su dosadašnja istraživanja pokazala da su flore naših otoka, pogotovo velikih, vrlo bogate. Isto se tako pokazalo da i kratkotrajni i povremeni boravci u svrhu florističkih, odnosno vegetacijskih istraživanja na području otočne skupine Korčule daju vrlo dragocjene podatke, pa su tako i autori ovoga rada u toku svojih florističkih istraživanja na tom području sakupili izvjestan broj — za taj otok, kao i za otočić Badiju — novih biljaka. Te nalaze objavljuju ovom prilikom, kao uvod u sustavna istraživanja flore otočne skupine Korčule. Biljke su u popisu što slijedi svrsatne onim redom, kojim ih navodi A. H a y e k (1927/33), kako je to i dosada bilo uobičajeno u florističkim prikazima (I. T r i n a j s t i ć — T, L j. R e g u l a - B e v i l a c q u a — RB).

Pteridium aquilinum (L.) K u h n. f. *lanuginosum* (B o r y) L u e r s s.; Na vlažnim i sjenovitim travnjacima uz rubove šuma alepskog bora oko mjesta Blata (T, RB).

Ficus carica L.; U pukotinama stijena iznad ceste Korčula—Vela Luka iznad Pupnatske luke (T), oko Korčule i Lumbarde (RB).

Celtis australis L.; U garizima oko Korčule (RB).

Euphorbia peplis L.; Uz putove oko klesarije na otočiću Badiji (RB).

E. spinosa L. f. *intercedens* R o h l.; U pukotinama obalnih grebena na otočiću Badiji (RB).

E. veneta Willd.; Uz rubove putova na kamenitim mjestima oko sela Pupnata (T), uz gromače u Lumbardi (RB).

Salsola kali L.; Na slanim mjestima uz morsku obalu, elemenat vegetacije morskih žalova asocijacije *Euphorbio-Glaucietum petrosum* oko Korčule, Lumbarde, na otočiću Badiji (RB).

Arthrocnemum glaucum (Del.) U n g. S t e r n b.; Uz morsku obalu u Lumbardi (RB).

Portulaca oleracea L.; Na zapuštenim mjestima, uz rubove putova, elemenat ruderalne vegetacije u Korčuli, Lumbardi (RB).

Kohlruschia prolifera (L.) K u n t h.; Na zapuštenim mjestima u maslinicima u Lumbardi (RB).

Silene angustifolia G u s s.; Na kamenitim mjestima uz cestu Vela Luka—Korčula kod mjesta Blata (T).

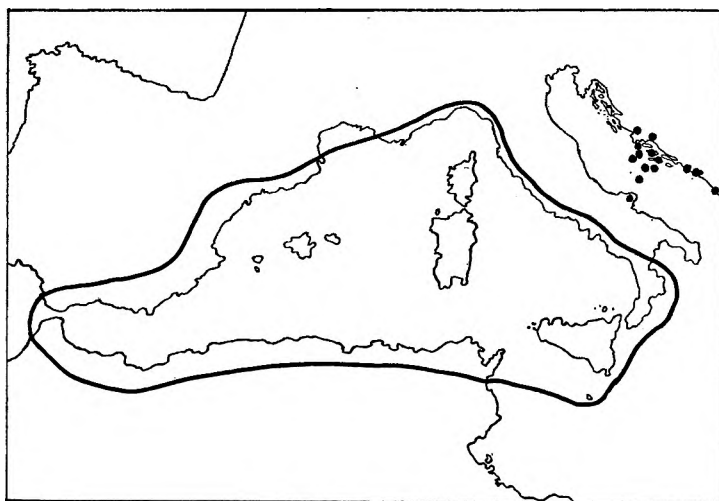
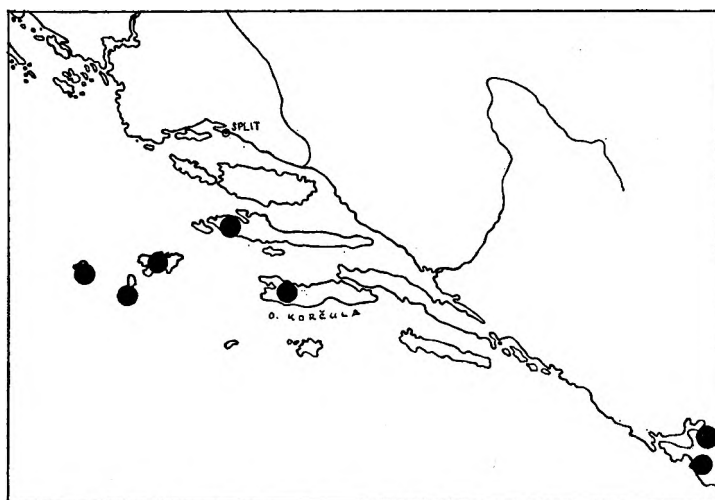
S. sedoides P o i r.; U pukotinama obalnih grebena, elemenat asocijacije *Plantagini-Staticetum cancellatae*, oko Lumbarde (RB).

Nigella damascena L.; Uz rubove putova, polja, na zapuštenim mjestima, živicama u Veloj Luci (T), u maslinicima oko Korčule, Lumbarde (RB).

Delphinium peregrinum L.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova, u maslinicima, na kamenjarskim pašnjacima oko Korčule, Lumbarde (RB).

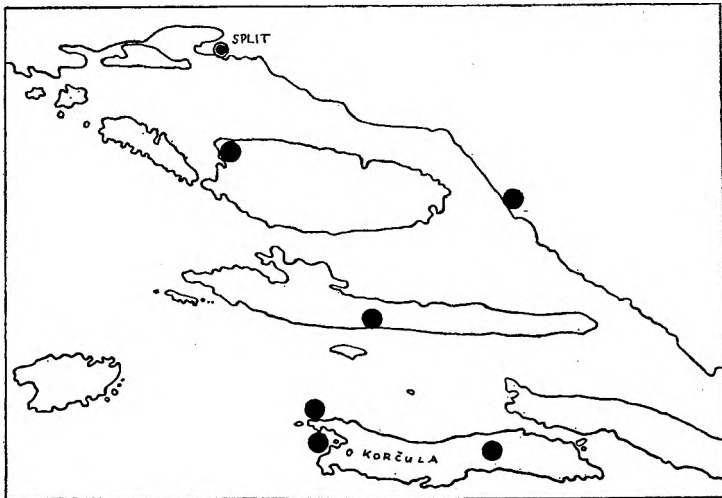
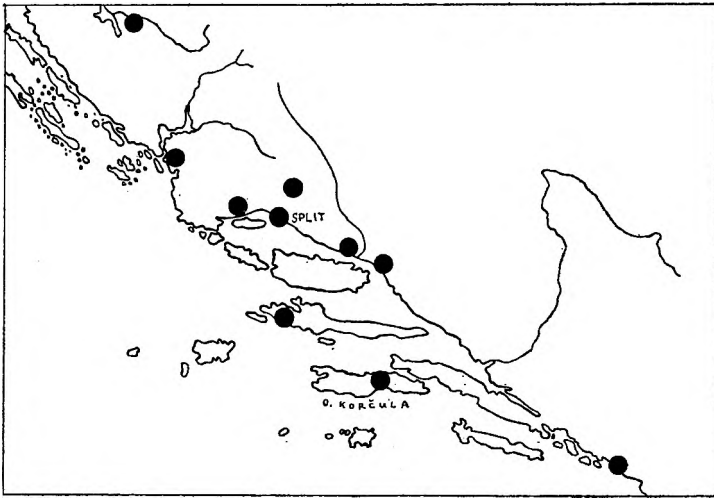
- Capparis rupestris* S. S.; U pukotinama starih zidova u Korčuli (T, RB).
- Diplotaxis tenuifolia* DC.; Na poljima, zapuštenim mjestima u opsegu ruderalne vegetacije kod Vele Luke (T).
- Reseda phyteuma* L.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova u Lumbardi (RB).
- Fumana arabica* (Juss.) Spach.; U garizima zajednice *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* uz cestu prema Korčuli kod Vele Luke, Prema istraživanjima S. Horvatića (1958) ta je rijetka biljka naše flore strogo vezana na zajednicu *Erico-Rosmarinetum*, kao karakteristična vrsta asocijacije. Do sada je *Fumana arabica*, kako se to može utvrditi iz florističke literature, zabilježena za otok Hvar (R. Visiani 1842), gdje bi prema D. Hircu (1906:50) bila zastupljena samo njena odlika var. *incanescens* Haussk., otok Vis (D. Hirc 1910, R. Domac 1955, S. Horvatić 1958), otočić Biševo i Sv. Andriju (A. Ginzberger (1921), te za »Vremac oko utvrde Sv. Trojce, oko Traste u Boki Kotorskoj« (D. Hirc 1910:54). U okviru areala te vrste na području istočnojadranskog primorja (sl. 1). ističu se 2 grupe nalazišta od kojih jedna naročito na srednjo- i južnodalmatinskom otočju (Hvar, Vis, Biševo, Sv. Andrija, Korčula), a druga u Crnogorskom primorju. Budući da asocijacija *Erico-Rosmarinetum* pokazuje optimalni razvoj baš na području srednjodalmatinskih otoka (Hvar, Šolta, Šćedro, Vis, Biševo, Sv. Andrija) i južnodalmatinske otočne skupine Korčule (S. Horvatić 1961—62) i Lastova (I. Trinajstić 1967), podudarati će se i srednjodalmatinska otočna nalazišta vrste *F. arabica* s arealom te zajednice, dok će njenu fitocenološku pripadnost na drugim lokalitetima pogotovo u Crnogorskom primorju, trebati još utvrditi.
- Na samom otoku Korčuli, gdje prema S. Horvatiću (1961/62) nije razvijena asocijacija *Erico-Rosmarinetum*, ulazi vrsta *F. arabica* u sastav srodne grupacije *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* i možemo je označiti diferencijalnom vrstom te subasocijacije. U opsegu otočne skupine Korčule, na otočiću Proizdu, zastupljena je pak asocijacija *Erico-Rosmarinetum* posebnom osiromašenom varijantom *Erico-Rosmarinetum pauperatum*, ali, kako se to može razabrati iz podataka S. Horvatića (1961—62), u njenom florističkom sastavu vrsta *F. arabica* nije nazočna.
- F. ericoides* (Cav.) Pan.; U garizima asocijacije *Cisto-Ericetum arboreae* oko Korčule (RB).
- Viola hirta* L.; U garizima zajednice *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* između sela Pupnata i Žrnova (T).
- Ecballium elaterium* (L.) Rich.; Uz rubove putova, na zapuštenim mjestima, uz rubove kuća na Korčuli, Lumbardi (RB).
- Hypericum perforatum* L. subsp. *angustifolium* L.; Na zapuštenim mjestima po maslinicima u Korčuli (RB).
- Tribulus terrestris* L.; Uz putove u Lumbardi (RB).
- Ruta bracteosa* DC.; U makiji oko Korčule (RB).
- Pistacia terebinthus* L.; U opsegu vegetacije gariga oko Korčule (RB).
- Paliurus aculeatus* Lam. — U šikarama, živicama, elemenat fragmentarno razvijene asocijacije *Paliuretum adriaticum*, na više mjesta duž sinklinale između mjesta Blata i Smokvice, naročito na sjenovitim i vlažnijim mjestima s dubokim tlom (T), uz gromače u Lumbardi (RB).
- Rhamnus rupestris* Scop. — U šikarama drače na vlažnim i sjenovitim mjestima kod mjesta Blata (T), u makiji oko Korčule (RB).

- Agrimonia eupatoria* L.; U sastojinama šikare *Paliuretum adriaticum* uz cestu između mjesta Blata i Smokvice (T).
- Sanguisorba muricata* (Spach.) Gremli.; Na kamenitim mjestima uz cestu prema Korčuli u Veloj Luci (T), u Korčuli (RB).
- Rosa sempervirens* L.; U šikarama drače *Paliuretum adriaticum* uz cestu između mjesta Blata i Smokvice (T), na otočiću Badiji (RB).
- Sorbus domestica* L.; Uz rubove sastojina alepskog bora, vjerojatno podivljala. Kod mjesta Blata (T).
- Pyracantha coccinea* L.; U živicama uz rubove putova pred mjestom Blatom (T).
- Crataegus monogyna* Jacq.; U šikarama, živicama, elemenat asocijacije *Paliuretum adriaticum* između mjesta Blata i Smokvice (T), oko Korčule (RB).
- Vicia dalmatica* Kern.; Na zapuštenim mjestima oko Vele Luke (T).
- Medicago x varia* Martyn.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova u Korčuli (RB).
- Calycotome infesta* (Presl.) Guss.; Na otočiću Badiji u opsegu makije crnike, uz rub vinograda u Lumbardi (RB).
- Genista dalmatica* Bartl. et Wendl.; Na kamenjarskim pašnjacima razvijenim na čistinama u opsegu vegetacije gariga između sela Pupnata i Žrnova (T).
- Coronilla valentina* L.; Na otočiću Badiji u opsegu makije crnike. *C. valent.* pripada skupini zapadnomediterranskih biljaka mediteranskog flornog elementa, a centar razvoja i rasprostranjenja ima na obalama i otocima Sredozemnog mora od Iberijskog poluotoka na zapadu, do Apeninskog na istoku. Svoju istočnu granicu areala postiže ta vrsta na istočnojadranskoj obali Balkanskog poluotoka (sl. 2), pa je tako u flori tog poluotoka za sada poznata jedino iz Dalmacije (A. Hayek 1927:28). Promatramo li nalazišta vrste *C. valentina* na području Dalmacije, gdje je, kako se to može razabrati na temelju florističke literature (R. Visiani 1852, P. Ascherson i P. Graebner 1906—1910, D. Hirc 1912, R. Domac 1955, I. Trinajstić 1964, 1966, M. Bedalo v 1966), poznata iz većeg broja lokaliteta, možemo zaključiti da je ona prodrla k nama posredstvom tercijarnog montegargansko-palagruškog spoja (usp. I. Trinajstić 1966a) tim više, što je poznata i iz Monte Gargana u Italiji. Ona se do danas sačuvala na mnogim srednjodalmatinskim i južnodalmatinskim otocima, ali se odavde proširila i znatno prema sjeveru (do Šibenika), a isto tako i prema jugu (Ulcinj), za razliku od npr. *Teucrium fruticans*, koja je k nama prodrla istim putem, ali se nije proširila dalje od otoka Visa (I. Trinajstić (1966).
- Hippocrepis comosa* L.; Na zapuštenim mjestima u opsegu ruderalne vegetacije u Korčuli (T).
- Punica granatum* L.; U opsegu vegetacije gariga *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* oko sela Pupnata (T), Korčule, Lumbarde (RB).
- Crithmum maritimum* L.; Na obalnim grebenima u opsegu asocijacije *Plantagini-Staticetum cancellatae* u Korčuli, Lumbardi, na otočiću Badiji (RB).
- Seseli tomentosum* Vis.; U pukotinama stijena, u opsegu asocijacije *Campanulo-Moltkeetum petraeae* nad Pupnatskom lukom.

Sl. 1. Nalazišta vrste *Fumana arabica* (Jusl.) Spach. u Dalmaciji.
 Abb. 1. Fundorte von *Fumana arabica* (Jusl.) Spach. in Dalmatien.

Sl. 2. Areal vrste *Coronilla valentina* L. u zapadnom Mediteranu i njena nalazišta na području Jadranskog primorja.
 Abb. 2. Areal von *Coronilla valentina* L. im Westmediterran und Fundorte im Gebiet des adriatisches Küstenlandes.

Sl. 3. Rasprostranjenje vrste *Seseli tomentosum* Vis. u istočnojadranskom primorju.

Abb. 3. Verbreitungsgebiet von *Seseli tomentosum* Vis. im ostadriatischen Küstenland.

Sl. 4. Nalazišta vrste *Heteropogon allionii* (Lam. et DC.) R. et S. u Dalmaciji.

Abb. 4. Fundorte von *Heteropogon allionii* (Lam. et DC.) R. et S. in Dalmatien.

To je razmjerno rijetka endemična biljka naše flore. Opisao ju je R. Visiani (1826) na temelju materijala iz okolice Šibenika, ali je kasnije (R. Visiani 1852, J. Schlosser i Lj. Vukotinić 1969) nađena na više lokaliteta između Obrovca na sjeveru i Dubrovnika na jugu. Kako se iz literature može razabrati, poznata je prvenstveno iz našeg primorskog obalnog pojasa istočnojadranskog primorja (Obrovac, Zadar, Šibenik, Trogir, Split, Klis, Omiš, Lapad kod Dubrovnika), dok otočno nalazište (Hvar) nije potvrđeno kasnijim istraživanjima (L. Keller 1915). Prema tome, nalazište na otoku Korčuli bilo bi prvo sigurno otočno nalazište te biljke.

S. tomentosum po tipu svog areala (sl. 3) pripada skupini endemičnih jadranskih biljaka mediteranskog flornog elementa u smislu S. Horvatića (1963). U vegetacijskom pogledu, kao biljku pukotina stijena, možemo je smatrati karakterističnom vrstom sveze *Centaureo-Campaulion*.

Foeniculum vulgare Mill.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova i polja kod Vele Luke (T).

Statice cancellata Bernh.; Na obalnim grebenima u opsegu asocijacije *Plantagini-Staticetum cancellatae* oko Korčule, Lumbarde, na otočiću Badiji (RB).

Antirrhinum majus L.; U pukotinama starih zidova u Veloj Luci, Korčuli (T).

Kickxia elatine (L.) Dum. subsp. *sieberi* (Rechb.) Hay.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova u Lumbardi (RB).

Chaenorhinum minus (L.) Lge.; Na zapuštenim mjestima u opsegu ruderalne vegetacije u Korčuli (T).

Verbena officinalis L.; Na zapuštenim mjestima uz putove u opsegu ruderalne vegetacije u Korčuli (RB).

Vitex agnus castus L.; Na vlažnim i slanim mjestima u Lumbardi, na obalnim grebenima otočića Badije (RB).

Salvia sclarea L.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova kod Vele Luke (T).

Salvia bertolonii Vis.; Na kamenitim mjestima uz rubove putova između Vele Luke i mjesta Blata (T).

Melissa officinalis L. f. *villosa* Benth.; Na zapuštenim mjestima uz gromače u Korčuli (RB).

Satureia montana L.; Na čistinama u opsegu vegetacije gariga *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* oko sela Pupnata (T).

Origanum heracleoticum L.; Na zapuštenim mjestima uz cestu Korčula—Vela Luka nad Pupnatskom lukom (T).

Thymus longicaulis Presl.; U maslinicima oko Korčule (RB).

Fraxinus ornus L.; U garizima zajednice *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* između sela Pupnata i Žrnova (T).

Phillyrea media L.; U opsegu vegetacije gariga na otočiću Badiji (RB).

Olea oleaster Hoffm. et Lk.; U garizima, elemenat zajednice *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* kod Vele Luke (T), na otočiću Badiji (RB).

Scabiosa agrestis W. K.; Na zapuštenim mjestima uz rub ceste prema Korčuli u Veloj Luci (T).

Filago spathulata Presl.; Na zapuštenim mjestima po maslinicama u Korčuli (RB).

Inula candida (L.) Cass. subsp. *methanea* (Haussk.) Hay.; U pukotinama obalnih stijena na otočiću Badiji (RB).

- Cirsium lanceolatum* (L.) Scop.; Na zapuštenim mjestima u opsegu ruderalne vegetacije na otočiću Badiji (RB).
- Picnomon acarna* (L.) Cass. — (*Cirsium acarna* L.); Na kamenitim mjestima uz rubove putova u opsegu asocijacije *Brachypodio-Cymbopogonetum hirti* uz cestu Korčula—Vela Luka nad Pupnatskom lukom (T), u vinogradima u Veloj Luci (RB).
- Onopordon illyricum* L.; Na smetištima, zapuštenim mjestima uz rubove putova kod mjesta Blata (T).
- Crupina crupinastrum* (Moris) Vis.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova u opsegu ruderalne vegetacije između Vele Luke i mjesta Blata (T).
- Zacyntha verrucosa* (L.) Gärtn.; Na čistinama u opsegu vegetacije gariga *Cisto-Ericetum arboreae cistetosum monspeliensis* nad Pupnatskom lukom (T).
- Chondrilla juncea* L.; Na zapuštenim mjestima uz cestu Korčula—Vela Luka oko sela Pupnata (T).
- Crepsis dioscoridis* L.; Na zapuštenim mjestima uz rubove putova u Veloj Luci (T).
- Muscari comosum* (L.) Mill.; Na zapuštenim mjestima, poljima u Veloj Luci (T).
- Ruscus aculeatus* L.; U opsegu vegetacije gariga oko sela Pupnata (T), na otočiću Badiji (RB).
- Tamus communis* L.; U garizima pod stijenama nad Pupnatskom lukom (T).
- Carex extensa* Good.; Uz morsku obalu u Lombardi (RB).
- Agropyron litorale* (Host) Dum.; U pukotinama obalnih grebena oko Lumbarde, na otočiću Badiji (RB).
- Catapodium loliaceum* (Huds.) Lk.; Uz rubove putova na morskoj obali, elemenat asocijacije *Plantagini-Staticetum cancellatae* oko Korčule (RB).
- Eragrostis megastachya* (Koel.) Lk.; Na zapuštenim mjestima uz cestu Korčula—Vela Luka nad Pupnatskom lukom (T), uz rubove putova oko Lumbarde (RB).
- Phleum pratense* L. var. *debile* Vel.; Na zapuštenim mjestima po maslinicima u Korčuli (RB).
- Heteropogon allionii* (Lam. et DC) R. et Sch. (= *Andropogon contortus* All. var. *glaber* Hack.); Na kamenjarskim pašnjacima asocijacije *Brachypodio-Cymbopogonetum hirti* uz cestu Korčula—Vela Luka iznad Pupnatske luke. Ta vrsta nije do sada bila zabilježena za sam otok Korčulu, ali ju je S. Horvatić (1961/62) našao na malenom školju Kamenjaku u zaljevu Vele Luke, a N. Hodač (1963) na školju Grčiku uz sjeverozapadnu obalu otoka Korčule.

Trava *Heteropogon allionii* rijetka je biljka naše flore, koja po tipu svoga areala pripada skupini cirkummediteranskih biljaka mediteranskog flornog elementa, a na području istočnojadranskog primorja zabilježena je osim otočne skupine Korčule još samo za okolicu Makarske i Stipanjsko na otoku Braču (R. Visiani 1942), te južne padine otoka Hvara (S. Horvatić 1961—62). Prema tome, ta je trava vezana uglavnom za područje srednje Dalmacije i srednjodalmatinskih otoka Brača i Hvara, a odavle prehvaća i na južnodalmatinsku otočnu skupinu Korčule (sl. 4).

Zaključak

Južnodalmatinski otok Korčula s otočićima i školjevima što ga okružuju predstavljao je tokom pleistocena, kao dio dalmatinskog kopna, sponu između današnjeg otoka Visa na zapadu i poluotoka Pelješca na istoku. Tim su putem, u biljnogeografskom pogledu, mogli pojedini elementi flore i vegetacije migrirati od istoka prema zapadu i obratno, pa proučavanje biljnog pokrova otočne skupine Korčule može pružiti dragocjene podatke za razumijevanje genetskih odnosa flore i vegetacije srednjodalmatinskog otočja.

Unatoč tome nije flora otoka Korčule istraživana sustavno, pa su floristički podaci za to područje razmjerno fragmentarni. Tako R. Visiani (1842/52, 1872/81) bilježi samo 29 biljnih svojti, A. Hayek (1913) 8, H. Fleischmann (1914) 1, A. Forenbacher (1914) 19, L. Keller (1915) 216, F. Morton (1916) 4, K. Rechinger fil. (1934) 44, C. E. Hellmayr (1939/41) 4, A. Maillefer (1940) 25, S. Horvatić (1961/62, 1963a) 28, N. Hodak (1963) 7, I. Trinajstić (1964) 13, Lj. Marković (1964-mscr.) 89 i N. Bracanović (1941) 1 svojtu novu za floru otočne skupine Korčule. Na temelju tih podataka poznat nam je s otoka Korčule ukupno 471 takson, odnosno iz čitave otočne skupine 488 taksona.

U ovom radu autori navode još 72 taksona nova za floru otoka Korčule, odnosno 76 taksona novih za čitavu otočnu skupinu. Na taj način, ukupni broj biljaka poznatih s područja otoka Korčule povećao se na 545, a sa čitave otočne skupine Korčule na 564.

Literatura — Schrifttum

- Ascherson, P. — Graebner, P., 1906—1910: Synopsis der mitteleuropäischen Flora. VI—2, Leipzig.
- Bedalov, M., 1966: Flora otoka Velog Drvenika. Magistarski rad (mscr.), Zagreb.
- Bracanović, N., 1941: O važnosti planike u našem mediteranskom kršu. Šum. list 65, Zagreb.
- Domac, R., 1955: Flora otoka Visa. Acta pharm. Jugosl. 5, Zagreb.
- Fleischmann, H., 1914: Orchideen der Insel Curzola. Ann. Naturhist. Hofmuseums 28, Wien.
- Forenbacher, A., 1914: Zur Kenntnis der Flora von Korčula (Curzola). Glasn. Hrv. prir. društva 26, Zagreb.
- Ginzberger, A., 1921: Beitrag zur Kenntnis der Flora der Scoglien und kleineren Inseln Süd-Dalmatiens. Oesterr. bot. Zeitschr. 70, Wien und Leipzig.
- Hayek, A., 1913: Zur Kenntnis der Orchideenflora von Dalmatien und Tunis. Oesterr. bot. Zeitschr. 63, Wien.
- Hayek, A., 1927—1933: Prodrömus florum peninsulæ Balcanicæ I—III, Berlin—Dahlem.
- Hellmayr, C. E., 1939/41: Notes sur quelques Orchidées de l'Adriatique. Candollea VIII, Genève.
- Hirc, D., 1903—1912: Revizija hrvatske flore. Revisio Florae Croatiae. Rad Jugosl. Akad. 155—190, Zagreb.
- Hodak, N., 1963: Novo nalazište vrste *Convolvulus cneorum* L. na području otočne skupine Korčule. Acta bot. Croat. 22, Zagreb.

- Horvatić, S., 1958: Tipološko raščlanjenje primorske vegetacije gariga i borovih šuma. Acta bot. Croat. 17, Zagreb.
- Horvatić, S., 1961/62: Novi prilog poznavanju primorske vegetacije gariga i kamenjarskih pašnjaka. Acta bot. Croat. 20/21, Zagreb.
- Horvatić, S., 1963: Vegetacijska karta otoka Paga s općim pregledom vegetacijskih jedinica Hrvatskog Primorja. Prir. istraž. Jugosl. Akad. 33., Acta biologica IV, Zagreb.
- Horvatić, S., 1963a: Biljnogeografski položaj i raščlanjenje našega Primorja u svjetlu suvremenih fitocenoloških istraživanja. Acta bot. Croat. 22, Zagreb.
- Keller, L., 1915: Beitrag zur Inselflora Dalmatiens. Magyar bot. Lapok, 14, Budapest.
- Maillefer, A., 1940: Herborisations pendant une croisière dans l'Adriatique et autour de la Grèce en 1938. Bull. Soc. Vaudoise Sci. nat. 61, Lausanne.
- Marković, Lj., 1964: Fitocenološka istraživanja ruderalne vegetacije u Hrvatskoj (mscr.), Zagreb.
- Morton, F., 1916: Beiträge zur Kenntnis der Flora von Süddalmatien. Oesterr. bot. Zeitschr. 66, Wien.
- Pevalek, I., 1959: Sur les plantes rares et menacées de la région méditerranéenne de la Yougoslavie. Union internation. Conserv. Nat., 7, Athènes—Bruxelles.
- Rechinger fil., K., 1934: Zur Kenntnis der Flora der Halbinsel Pelješac (Sabbioncello) und einiger Inseln des jugoslawischen Adriagebietes (Dalmatien). Magyar bot. Lapok 33, Budapest.
- Rubić, I., 1952: Naši otoci na Jadranu. Split.
- Schlosser, J., et Vukotinović, Lj., 1869: Flora Croatica. Zagrabiae.
- Trinajstić, I., 1964: *Moltkea petraea* (T r a t t.) G r i s. u biljnom pokrovu otoka Korčule. Acta bot. Croat. 23, Zagreb.
- Trinajstić, I., 1966: *Teucrium fruticans* L. u flori Dalmacije. Acta bot. Croat. 25, Zagreb.
- Trinajstić, I., 1966a: Pregled flore otoka Lastova. (mscr.), Zagreb.
- Trinajstić, I., 1967/68: Prilog poznavanju šumske vegetacije otoka Lastova. Acta bot. Croat. 26/27, Zagreb.
- Visiani, R., 1926: *Stirpium Dalmaticarum Specimen*. Patavii.
- Visiani, R., 1842—1852: *Flora Dalmatica*. I—III, Lipsiae.
- Visiani, R., 1872—1881: *Supplementum Florae Dalmaticae*. I—II. Venetiae.

ZUSAMMENFASSUNG

BEITRAG ZUR KENNNTNIS DER FLORA DER INSEL KORČULA

Ivo Trinajstić und Ljerka Regula-Bevilacqua

(Aus dem Botanischen Institut der Universität Zagreb)

Die süddalmatinische Insel Korčula mit den zugehörigen kleinen Inseln und Scoglien stellte während des Pleistocens, als ein Teil des dalmatinischen Festlandes, eine Verbindung zwischen der heutigen Insel Vis im Westen und der Halbinsel Pelješac im Osten dar. Auf diesem Wege haben, in pflanzengeographischer Hinsicht, einzelne Elemente der Flora und Vegetation von Osten nach Westen und umgekehrt migrieren können; deswegen kann die Erforschung der Flora und Vegetation der Inselgruppe Korčula bedeutende Ergebnisse für die Kenntnis genetischer Verhältnisse der Flora und Vegetation Mitteldalmatiens geben.

Trotzdem war die Flora der Insel Korčula bis heute nicht systematisch untersucht, und die floristischen Angaben aus diesem Gebiet sind sehr spärlich. Von der Inselgruppe Korčula sind nach R. Visiani (1842/52, 1872/81) 29, nach A. Hayek (1913) 8, nach H. Fleischmann (1914) 1, nach A. Forenbacher (1914) 19, nach L. Keller (1915) 216, nach F. Morton (1916) 4, nach K. Rechinger fil. (1934) 44, nach C. E. Hellmayr (1939/41) 4, nach A. Maillefer (1940) 25, nach S. Horvatić (1961/62, 1963a) 28, nach N. Hodak (1964) 7, nach I. Trinajstić (1964) 13, nach Lj. Marković (1964-mscr.) 89 und nach N. Bracanović (1941) 1 Taxa bekannt. Auf grund dieser Angaben kennen wir von der Insel Korčula 471 Taxa bzw. 488 von der ganzen Inselgruppe.

In diesem Beitrag haben die Verfasser für die Flora der Insel Korčula 72 (bzw. der Inselgruppe Korčula 76) neue Taxa festgestellt. Von diesen sind als seltene Pflanzen der Flora Jugoslawiens *Fumana arabica*, *Coronilla valentina*, *Seseli tomentosum* und *Heteropogon allionii* hervorzuheben. (Abb. 1–4).